N°. 271. 1860.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 30 in het jaar; die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentiën is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

DONDERDAG 15 NOVEMBER.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

NEDERLANDEN.

Bij besluit van 13 November 1860, n°. 53, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, aan de heeren *O.* baron *van Wassenaer*, ambachtsheer van de beide Catwijcken en 't Zand, 's Konings kamerheer-ceremoniemeester-titulair, dienstdoende bij H. M. de Koningin-moeder, — en mr. *W. F. H.* baron *van Wassenaar van den Briellard*, 's Konings kamerheer in buitengewone dienst, lid der Provinciale Staten van Gelderland, vergunning te verleenen tot het aannemen der onderscheidingsteekenen van *Ehrenritter* der Johanniter-orde, waartoe zij door Z. K. H. den Prins-Regent, namens Z. M. den Koning van Pruissen, zijn benoemd.

Bij besluit van den 7den dezer, n°. 63, heeft Zijne Majesteit aan den heer *J. G. Tromp*, met vrijlating om zijne aanspraa op pensioen te doen gelden, overeenkomstig zijn verzoek, met ingang van 1 Januarij 1861, eervol ontslag verleend als commies bij het Departement voor de Zaken der Hervormde Eeredienst enz., en zulks onder dankbetuiging voor de langdurige en goede diensten, door hem in die betrekking bewezen.

MINISTERIE VAN OORLOG.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 10den November 1860, n°. 60, is de bestaande bepaling, krachtens welke de uit de weduwen- en weezenkas voor de officieren der landmagt verleende pensioenen niet dan onder korting van *één derde* buiten dit Rijk mogten worden verteerd, te rekenen van den 1sten Januarij aanstaande, buiten werking gesteld, met bijvoeging dat het eener weduwe, die pensioen uit evengenoemde inrigting geniet, na gezegd tijdstip, zal vrijstaan, om met behoud van haar *vol* pensioen, haar hoofdverblijf buiten het grondgebied van den Staat of zijne overzeesche bezittingen over te brengen, onder verpligting echter, om ten overstaan van een bevoegd openbaar ambtenaar, en ten genoegen van het Departement van Oorlog, de verklaring af te leggen, dat zij haar domicilium binnen dit Rijk of zijne overzeesche bezittingen behoudt, met aanduiding van de plaats, waar dat domicilium gevestigd is, en een schriftelijk bewijs, dat aan deze bepaling is voldaan, afgegeven door den ambtenaar, voor wien de verklaring is afgelegd, aan dat Departement in te zenden. Zullende, zoolang deze inzending niet heeft plaats gehad, het pensioen niet worden uitbetaald.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ITALIE.

Het officiele dagblad van het Sardinische gouvernement behelst in zijn nommer van den 10den dezer de overeenkomst, waarbij de grensscheiding tusschen het Sardinische en het Oostenrijksche grondgebied definitief is vastgesteld.

— De Turynsche *Opinione*, het orgaan van den heer Cavour, zegt in haar nommer van den 10den dezer: » De generaal Garibaldi heeft den 9den afscheid van Zijne Majesteit onzen Koning genomen. Vergezeld met de blijken van warme toegenegenheid van den Koning, van zijnen grooten staf, van de officieren des legers, is hij naar het eiland Caprera vertrokken.

» De markies van Montezemolo vertrekt naar Palermo in gezelschap der heeren Cordova en la Farina; de laatste is tot lid der buitengewone afdeeling van den Sardinischen staatsraad benoemd, maar geen van beide heeft eene bijzondere aanstelling voor Sicilie ontvangen; zij zijn eenvoudig gesteld ter beschikking van den heer Montezemolo, den buitengewonen commissaris des Konings voor Sicilie. Deze zal geene ministers benoemen, maar enkel directeuren voor de onderscheiden afdeelingen van het algemeen bestuur; en bij deze benoemingen zal hij de uitingen der publieke opinie raadplegen, daar het bestuur door mannen, welke het vertrouwen der bevolking genieten, dient gevoerd te worden."

— Te Turyn vleit men zich algemeen met de hoop dat de diplomatische betrekking tusschen Sardinie en Rusland, welke door het kabinet van St. Petersburg onlangs afgebroken is, weldra hervat zal worden. Het Turynsche hof heeft den rouw wegens het overlijden van H. M. de Keizerin-weduwe van Rusland aangenomen, ofschoon het geene officiele kennisgeving van dat sterfgeval ontvangen had.

— Het Oostenrijksche gouvernement neemt maatregelen ter beveiliging van zijn grondgebied aan de oostkust der Adriatische Zee. De Parijsche *Patrie* deelt eenige bijzonderheden dienaangaande mede, en zegt: » Deze maatregelen zijn een gevolg van de demonstratien en bedreigingen, welke door Garibaldi en de onder zijn bevel staande generaals bij elke gelegenheid tegen Oostenrijk gerigt worden. Het Oostenrijksche gouvernement handelt in de onderstelling dat de Italianen eenen togt tegen Venetie ondernemen en gelijktijdig, ter afleiding, eenen aanval op de oostkust der Adriatische Zee doen zullen.

» De aanstalten tot verdediging, welke de Oostenrijkers maken, zijn zoo geducht, dat er voor eenen gelijktijdigen aanval op Venetie en op de kust van Dalmatie twee legers en twee vloten van groote sterkte en met alle strijdmiddelen ruim voorzien, vereischt zouden worden."

— In de provincie Viterbo benoorden Rome, alwaar het pauselijke gezag door de komst of de nadering der Fransche troepen hersteld is, hebben desniettemin een aantal ingezetenen aan de volksstemming, welke in Umbrie en de Marken door de Sardinische gezaghebbers gehouden werd, deel genomen en hunne stem voor de vereeniging met Sardinie uitgebragt. Op grond hiervan heeft het Sardinische gouvernement, volgens berigt uit Turyn van den 11den, van Frankrijk verlangd dat het uit ontzag voor het beginsel van het algemeene stemregt zijne troepen uit die provincie verwijderen en de verwezenlijking van den wil harer bevolking niet langer beletten zou. Hierop zou geantwoord zijn, dat dit verlangen niet ongegrond of onbillijk was, maar dat voor het tegenwoordige daaraan niet kon worden voldaan.

FRANKRIJK.

Zoo men een bij de *Indépendance Belge* ontvangen schrijven uit Parijs van eergisteren gelooven mag, is het nu reeds zeker dat de termijn voor het verblijf der Fransche troepen in Syrie, welke tegen het einde der maand April aanstaande zou afloopen, verlengd zal worden, en is de toestemming der andere mogendheden tot deze wijziging der betrekkelijke overeenkomst bereids zoo goed als verkregen. Volgens dat schrijven zou de Fransche gezant te Konstantinopel in eene nadrukkelijke nota aan de Porte verklaard hebben, dat zijn gouvernement over de handelingen der Turksche overheden in Syrie uiterst ontevreden was, dat daar te lande nog zeer veel te doen overbleef, alvorens het aan de Christenen gepleegde onregt zoo veel mogelijk weder goedgemaakt en de vrede er verzekerd zou zijn, en dat de inlegering der Fransche troepen denkelijk met minstens een jaar verlengd zou moeten worden.

— Er zal eerlang, zegt de Parijsche *Patrie*, in Algerie eene nieuwe vereeniging van kloosterbroeders onder den naam van paters ontginners worden opgerigt. Zij zal zich bezig houden met achtereenvolgens de onbebouwde gedeelten van den bodem der kolonie te ontginnen, en zal den ontgonnen grond vervolgens aan het rijk afstaan om tot bevordering der kolonisatie te worden gebezigd.

— Het schijnt zeker te zijn, dat de Porte met een Parijsch bankiershuis, dat van Mirès en Comp., eene geldleening van aanmerkelijk bedrag, doch op zeer bezwarende voorwaarden heeft gesloten. Volgens een berigt van de *Indépendance Belge* heeft het genoemde huis op zich genomen nieuwe Turksche staatsschuldbrieven tot een nominaal bedrag in kapitaal van vier honderd millioen francs tegen den prijs van 54¾ per cent te plaatsen, en zal de Turksche schatkist daarop jaarlijks acht per cent rente benevens vijf en een half per cent voor aflossing moeten betalen.

ENGELAND.

De Prins van Wales is den 20sten September jl. te Portland aan boord van het Britsche linieschip *Hero* scheep gegaan, om uit de Vereenigde Staten naar Engeland terug te keeren, en hij was aldaar gisteren nog niet aangekomen. Hij was toen reeds 24 dagen op zee geweest, dat is twee malen zoo lang als de overtogt gewoonlijk duurt. Men denkt dat de *Hero* door aanhoudenden oostenwind opgehouden is en daardoor gebrek aan steenkolen gekregen heeft. Er zijn reeds eenige dagen geleden verscheiden stoomslepers afgezonden om voor den ingang van het Kanaal te kruisen, in de hoop van er het eskader, hetwelk den kroonprins overgevoerd heeft, te ontmoeten.

— Sedert eenige dagen werd verzekerd dat het Engelsche gouvernement besloten had zijn gezantschap te Napels onverwijld op te heffen en in Italie geenen anderen vertegenwoordiger dan zijnen gezant bij het Turynsche hof te hebben, en alzoo het koningrijk Italie ook op die wijze te erkennen. Dit berigt wordt door de Londensche *Times* bevestigd.

BELGIE.

De wetgevende kamers van Belgie zijn, naar het voorschrift der constitutie, gisteren bijeen gekomen om hare gewone zitting aan te vangen. Bij gemis eener troonrede hebben zij mededeeling ontvangen van een koninklijk schrijven, hetwelk geacht wordt het gewigtigste te bevatten van hetgeen in eene troonrede onder de tegenwoordige omstandigheden zou gezegd zijn. Het is een brief van Koning Leopold aan den minister van binnenlandsche zaken, gedagteekend den 12den dezer en aldus luidende:

» Mijn waarde minister, tot het laatste oogenblik toe heb ik gehoopt, dat eene vrij hevige verkoudheid voor geneeskundige behandeling wijken

en mij vrijheid laten zou om de zitting der Kamers te openen, gelijk mijn voornemen was geweest; doch mijn hoest is zoo hardnekkig gebleven, dat het mij zeer moeijelijk zou geweest zijn mijne aanspraak voor te lezen.

„Deze tegenheid heeft mij zeer veel leed gedaan, want na de zoo eenparige, zoo hartelijke, zoo vaderlandlievende demonstratien, waartoe de 29ste verjaring mijner troonsbeklimming in de hoofdstad en in de provincien aanleiding heeft gegeven, zou ik zeer gaarne, terwijl ik van de wetgevende kamers welwillende medewerking voor mijn gouvernement vroeg, nogmaals aan de vertegenwoordigers des lands hebben betuigd, hoe zeer ik door de blijken van verknochtheid en getrouwheid der geheele bevolking getroffen ben."

Na het voorlezen van dezen brief heeft de minister van binnenlandsche zaken de Kamer van Vertegenwoordigers uitgenoodigd om het reeds in de vorige zitting ingediende budget van zijn departement voor het dienstjaar 1861 dadelijk in behandeling te nemen.

CHINA.

De Indische landpost heeft dagbladen aangebragt uit Hongkong en Shanghai, welke berigten omtrent het wedervaren der geallieerde expeditie tot den 13den September bevatten. Naar luid daarvan hadden de gevolmagtigden der geallieerden en de commissarissen van het Chinesche gouvernement te Tien-tsing, na eenige dagen onderhandelens, de praeliminairen voor het vredesverdrag vastgesteld, maar hadden de Chinesche commissarissen geweigerd dezelve te onderteekenen, zeggende dat hunne volmagt zoo ver niet ging. Deze weigering scheen aan de geallieerden een blijk van dubbelhartigheid; zij vermoedden, dat de vredesvoorstellen van de Chinezen niet ernstig gemeend waren en alleen moesten dienen om tijd tot het maken van nieuwe toerustingen of tot het uitvoeren van andere maatregelen te winnen; lord Elgin en de baron Gros, de gevolmagtigden van Engeland en Frankrijk, besloten daarop met de gansche krijgsmagt den togt naar Peking voort te zetten; dien ten gevolge braken de Fransche troepen den 10den, en de Engelsche den 12den September van Tien-tsing op, zich rigtende naar Tungchow, eene op 6 of 8 mijlen van Peking gelegen stad, terwijl te Tien-tsing een garnizoen Fransche en Engelsche troepen achterbleef.

Zoo ver gaan de boven aangehaalde tijdingen. Door een berigt van latere dagteekening, namelijk een telegram van 26 September, heeft het Engelsche gouvernement vernomen, dat reeds twee regementen van de Britsche expeditie uit China terug waren gezonden en dat deze spoedig door andere regementen zouden worden gevolgd; waaruit, blijkens het reeds medegedeelde artikel van de *Morning Post*, te Londen opgemaakt wordt, dat het Chinesche gouvernement zich aan voorwaarden, met welke de geallieerden genoegen konden nemen, onderworpen en het vredesverdrag onderteekend heeft.

Hiermede stemt een berigtgever van de Parijsche *Patrie* vrij wel overeen. „Particuliere brieven en depêches — zegt dat blad — melden dat de vereenigde legermagt van Frankrijk en Engeland in China den 8 ten September Tien-tsing heeft verlaten om de operatien voort te zetten en zich naar Peking te begeven, ten einde die hoofdstad aan te tasten. Dat is onjuist, gelijk uit berigten van latere dagteekening blijkt. De te Tien-tsing aangeknoopte onderhandelingen hebben tot het opstellen van een vredesverdrag geleid; maar de Chinesche commissarissen hebben geweigerd hetzelve te onderteekenen, verklarende daartoe niet met genoegzame volmagt voorzien te zijn. Wegens deze handeling der Chinesche diplomatie zijn de gezanten van Engeland en Frankrijk vertrokken naar Tungchow, eene tusschen Peking en Tien-tsing gelegen stad, alwaar de twee legers post zullen vatten.

„Men houdt het voor zeker, dat deze demonstratie den Keizer van China bewegen zal om uit Peking bevel tot het onderteekenen van het opgestelde verdrag te zenden, en dat de vijandelijkheden niet zullen worden hervat."

Volgens een bij de *Indépendance Belge* ontvangen schrijven uit Parijs schijnt het zeker te zijn, dat het vredesverdrag tusschen China en de Westersche mogendheden werkelijk te Tungchow onderteekend is.

De Londensche *Morning Post* is over dezen afloop der Chinesche expeditie zeer tevreden, vooral ook over de omstandigheid dat de geallieerden aan China voordeelige vredesvoorwaarden hebben afgedwongen zonder het te Peking gevestigde gouvernement door al te zware slagen te schokken; immers door den val van dat gouvernement zou eene magt, welke nog meer tot barbaarschheid en tot belemmering van het handelsverkeer geneigd is, namelijk de opstandelingen welke Nanking tot zetelplaats hebben, meester van China worden.

Wat betreft de voorwaarden van den vrede houdt de *Post* voor zeker, dat eene schadevergoeding van genoegzaam bedrag om de kosten der expeditie geheel of meerendeels goed te maken, van het Chinesche gouvernement is bedongen, alsmede het regt om ten allen tijde door een te Peking gevestigd gezantschap in regtstreeksche onderhandeling met het keizerlijke hof te treden.

NASCHRIFT.

LONDEN, 13 November. Volgens de *Times*, zou het Britsche gezantschap te Napels opgeheven zijn, en de heer Elliot, thans gezant te Napels, den heer Hudson te Turyn moeten vervangen.

LONDEN, 14 November. De *Times* van heden verklaart het gerucht, volgens hetwelk de heer Hudson Turyn zou verlaten, voor ongegrond.

De *Morning Post* blijft verzekeren dat de vrede met China geteekend is en dat de Engelsche troepen terugkeeren.

RAGUSA, 13 November. De Fransche consul Hecquard is te Cettinje geweest. De weduwe van den Vorst Danilo vertrekt morgen, door dien consul tot Scutari vergezeld, over Corfu naar Parijs. Hare dochter moet zij achterlaten.

TURYN, 13 November. Bij onderscheiden besluiten van den stedehouder des Konings in Napels zijn belast: met het departement van binnenlandsche zaken de heer Ventimiglia; met dat van justitie de heer Pisanelli; met dat van finantien de heer Scialoja; met dat van onderwijs de heer Poërio; met dat van openbare werken de heer Afflito, en met dat van handel en landbouw de heer Vicenzi. De heeren Mancini, Ferrigni en Carracciolo zijn tot leden van den raad zonder portefeuille benoemd.

TURYN, 13 November. Eene depêche uit Napels van heden meldt dat het vertrek des Konings naar Sicilie uitgesteld is. De heer de Blasis is aldaar tot prefect van politie benoemd; de admiraal Persano is belast met het departement van marine. De Sardinische kieswet is voor Napels afgekondigd, en er is een algemeene raad ingesteld voor de reorganisatie van het Zuid-Italiaansche leger.

De generaal Fanti is te Turyn aangekomen.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den 14den November* 1860.

Volgens de *Javasche Couranten*, loopende tot 22 September jl., waren door den Gouverneur-Generaal van Neêrlandsch Indie de volgende beschikkingen genomen:

bij het civiel departement:

benoemd: tot adsistent-resident, tevens vendumeester te Soerakarta, de ambtenaar op wachtgeld R. C. van Prehn Wiese, laatst adsistent-resident van Galoe; bij het hoog militair geregtshof van Nederlandsch Indie, tot 1sten deurwaarder de 2de deurwaarder bij dat hof, C. M. van Abkoude, tot 2den deurwaarder de ambtenaar op non-activiteit, P. A. Mosselman; tot gedelegeerd lid van de subcommissie van onderwijs te Samarang voor de schoolzaken te Ambarawa, C. J. H. Fransen, Roomsch-katholijk pastoor aldaar; tot lid der subcommissie van onderwijs te Magelang jhr. mr. O. E. van Nispen;

bevorderd: tot hoofdingenieur bij de burgerlijke openbare werken, de ingenieur 1ste klasse P. J. G. Beijerinck, thans die betrekking waarnemende; zijnde hij tevens bevestigd in de betrekking van chef der vierde waterstaats-afdeeling, met aanwijzing van de hoofdplaats Soerabaija tot standplaats;

erkend de heer F. W. Mathieu, als consul der stad Hamburg te Soerabaija;

opgedragen de waarneming der betrekking van resident van Palembang aan den luitenant-kolonel der infanterie W. E. Kroesen, laatst waarnemenden resident der Wester-afdeeling van Borneo;

goedgekeurd: dat door den resident van Timor is opgedragen de waarneming der betrekking van civiel gezaghebber van de Solor-eilanden, aan den 1sten luitenant der infanterie C. B. H. van Deutekom; dat door den consul van Saksen te Batavia is benoemd: tot zijnen consulairen agent te Batavia A. Bauer; dat door den consul van Denemarken te Batavia is benoemd: tot vice-consul te Batavia dezelfde; dat door den consul van Oldenburg te Batavia is benoemd tot zijnen consulairen agent te Batavia dezelfde;

ontslagen: op verzoek, eervol, onder toekenning van pensioen, de gewezen opzigter bij de specerij-cultuur in de residentie Banda F. E. van der Aa; op verzoek, eervol, met behoud van aanspraak op pensioen, de adsistent-resident van Bawean (residentie Soerabaija) J. F. van der Loo; bij de sub-commissie van onderwijs te Magelang (residentie Kadoe), eervol, wegens vertrek, het lid jhr. C. L. de Jonge; eervol, de pakhuismeester bij het zout-hoofddepôt te Grissee (Soerabaija) J. H. van Slingerlandt;

bij het militair departement:

benoemd: tot adjudant in de 3de militaire afdeeling op Java, de 1ste luitenant W. A. J. J. Kraal, van het 14de bataillon, met bepaling dat hij als zoodanig bij zijn wapen zal worden gevoerd à la suite; tot waarnemend plaatselijk kommandant te Batavia, de luitenant-kolonel der infanterie E. C. F. Happé; tot militair kommandant van Palembang de luitenant-kolonel der infanterie W. E. Kroesen;

overgeplaatst: bij den staf van het garnizoens-bataillon van Palembang, de majoor bij dat corps te Tebing Tingie, J. J. Popelier, bij het wapen der infanterie: bij het 16de bataillon de majoor J. W. J. Piper; van het 7de bataillon; bij het 7de bataillon de majoor A. de Veer de Rochemont, van het 17de bataillon;

verleend: een tweejarig verlof naar Nederland, aan den majoor der infanterie J. J. G. H. Strengnaerts;

ontslagen: op verzoek, eervol, de apotheker 3de klasse H. A. C. Lammerts van Bueren.

Verder ontleenen wij aan genoemde couranten nog de onderstaande berigten.

BATAVIA, 7 September. *Willem I.* — Den 7den September jl. heeft de executie plaats gehad van het vonnis der [illegible] jongsten opstand onder het garnizoen veroordeelde militairen. [illegible] militairen zijn met den koorde gestraft, vijf tot den kruiwagen [illegible] vele tot detentie veroordeeld. Het geheele garnizoen [illegible] de wapenen; alles is zonder stoornis afgeloopen.

Palembang. (Augustus.) — Ter hoofdplaats en in de binnenlanden is niets bijzonders van politiek belang voorgevallen.

Van Djambi en Mocara Kompeh waren gunstige berigten ontvangen.

Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo. — Nadat de majoor Koch op den 9den Augustus van Bandjermasin vertrokken, en den 11den in de Siong-rivier aangekomen was, ving hij onmiddellijk aan met het debarqueren der troepen en oprukken naar Telong, alwaar hij zijne magt met de sterkte van het getrouwe hoofd Soeto Ono op den 14den Augustus vereenigde.

Den 15den rukte hij, langs een zeer slecht pad, op naar Tamean Lajang, hoofdplaats van Patai, en bereikte dit punt den 16den.

Onmiddellijk zond hij verkenningen naar Aningen en Kiri, welke plaatsen als vijandelijk gezind bekend waren; deze vonden die kampongs geheel verlaten en hunne bevolking naar de vijandelijke gelederen overloopen.

Dienzelfden dag vernam de majoor Koch, dat Tabalong, met 75 bajonetten, een houwitser en een dertigtal hulptroepen van den radhen Adipati bezet, alles onder kommando van den 2den luitenant van der Wijck, den vorigen dag aanhoudend door de muitelingen was aangevallen, echter zonder den uitslag van dien aanval te vernemen.

Den 17den werd doorgerukt naar Kalang, alwaar de vijand eene zeer sterke positie had, die eerst den 18den werd bereikt, terwijl de onzen gedurende den marsch herhaaldelijk door eenige schoten uit het digste der langs den weg gelegen bosschen werden begroet; ten 8 ure kwam men voor de versterkingen van Kalang aan, welke bestonden uit vier, niet dan op zeer groote distantien om te trekken, goed gepalissadeerde opene werken, gelegen in den vorm van een halven cirkel, achter eene ondoorwaadbare 5 à 6 ellen breede rivier, en welke in het front alleen te genaken waren over eene uit boomstammen zamengestelde brug.

Deze werken waren zoodanig aangelegd, dat men ze eerst kon bespeuren wanneer men ze reeds op ongeveer 100 passen genaderd was. Op die distantie ontvingen de onzen dan ook een hevig vuur, dat echter door de en tirailleur uitgezonden voorhoede en het kartetsvuur van een der vuurmonden behoorlijk beantwoord werd en den vijand tot wankelen bragt, zoodat verscheidene hunner van achter hunne versterking wegliepen.

Onmiddellijk werd van deze moedeloosheid gebruik gemaakt om met een peloton onder den kapitein Graas op den regter vleugel der positie in te stormen, waarop de vijand daaruit vloot; te gelijk werd ook een peloton op het midden afgezonden, dat nog een salvo te doorstaan had, waarna de vijand spoedig het hazenpad koos.

De vlugtende vijand werd onmiddellijk door een peloton onder den luitenant Reucher nagezet, doch, meer ervaren in het loopen dan in het strijden, kon hij niet meer bereikt worden.

Behalve het kampongshoofd van Brekiri, een der opstandelingshoofden, wiens lijk achter eene der versterkingen lag, werden geene gesneuvelden des vijands gevonden, hoewel uit de menigvuldige bloedsporen kon opgemaakt worden, dat zijn verlies gevoelig is geweest.

Dewijl het te laat en de troep te vermoeid was om nog dienzelfden dag verder te gaan, werd in de nabijheid van Kalang gebivouakkeerd, en den 19den 's ochtends vroeg op Ringar Katan afgegaan. Aldaar vond men eenige goed versterkte, doch reeds verlaten huizen. Het verblijf van Antasari, dat hij tot de hoofdplaats van het nieuw Martapoerasche rijk bestemde, was verlaten en diende tot een goed verblijf voor de troepen; de majoor-kommandant Koch was voornemens van daar eene kolonne van 75 man en een mortier naar Karauw te zenden, om, zoo de bevolking nog onwillig was, die te straffen.

Van Pajoe en Dajoe is de bevolking zich reeds gedeeltelijk komen onderwerpen, en heeft betuigd niet dan uit angst en door dwang Antasari's partij te hebben gekozen.

Antasari zoude in den ochtend van den 19den opgebroken en gevlugt zijn naar Teweh.

In het Amoenthaische was de benting van den regent te Kloewa op den 9den herhaaldelijk aangevallen geworden door den vijand, die zich op 2 à 3 uur van daar eene sterkte te Karang Poeti had gemaakt, van waar zijne aanvallen uitgingen.

Op den 10den Augustus werd de luitenant von Emden met 50 bajonetten van uit Amoenthai ter versterking van Kloewa gezonden en bereikte dit punt op het oogenblik, dat die versterking door een 500tal vijanden aangevallen werd.

Op zijne nadering sloegen zij op de vlugt.

In de versterking trof de luitenant voornoemd den korporaal Tosmito van het 7de bataillon aan, die aldaar den vorigen dag met 10 zieke inlandsche soldaten en een kettingganger van Tabalong was aangekomen, en welke hij in den ochtend van den 10den per praauw naar Amoenthai had willen overbrengen, doch toen hij ongeveer een kwartieruurs op reis was, werd hij door eenen meer dan twintig maal sterkeren vijand geattaqueerd.

Op de nadering des vijands vlugtten de roeijers, waardoor een der twee djoekongs met de vijf ergste zieken omsloeg; zij werden onmiddellijk door hunne makkers uit het doorwaadbare water gehaald en weder in de djoekong gelegd, waarop de terugtogt naar de benting aangenomen werd; de vijand drong steeds op, doch de houding van Tosmito met zijne minst zieken was zoo cordaat, dat hij hen niet alleen van het lijf hield, maar het geheele transport weder behouden binnen Kloewa bragt, alwaar zij dien dag, zooveel hunne krachten zulks toelieten, medewerkten om de vijandelijke aanvallen af te slaan.

Den 13den Augustus rukte de 1ste luitenant von Emden, die intusschen met nog 10 infanteristen en 40 man hulptroepen van uit Amoenthai versterkt was, tegen Karang Poeti op. Nadat dit met 5 granaten beworpen was, sloeg de vijand op onzen naderen storm op de vlugt en werd zijne versterking verbrand. Van toen af kreeg Kloewa lucht, en werden de onzen er niet meer aangevallen.

Intusschen hadden de muitelingen onder Djalil bij het oostwaarts van Amoenthai gelegen Lampehong eene gepalissadeerde versterking gemaakt, en vielen van daaruit de omliggende bevolking uiterst lastig.

In den nacht van den 18den op den 19den Augustus werd deze vijandelijke positie door de bevolking der kampongs zelven, versterkt door eenige hulptroepen, onder den kiai Mangon Joeda aangetast en de vijand er uitgedreven.

Zoodra de vijand voor Kloewa verdreven was, zond de kapitein van Oijen, kommandant van het Amoenthaische, den kapitein Eichelberg op den 18den met 64 bajonetten naar Tabalong, om dit zoo noodig te adsisteren. Na vereeniging met de troepen van Tabalong moest de kolonne op 100 man gebragt worden, den vijand overal om Tabalong verdrijven en zijne versterking te Mihiem (van waaruit steeds de aanvallen tegen Tabalong geschiedden, en alwaar Antasari volgens berigten nog 500 man gezonden had) nemen, en daarna trachten zich met de kolonne van majoor Koch te vereenigen. Volgens berekening kan de kolonne Eichelberg den 20sten te Tabalong zijn gearriveerd.

— Als een vervolg van het vorenstaande en van het voorkomende in ons nommer van 5 dezer, kunnen wij, door de ontvangst van nadere rapporten omtrent den stand van zaken in de Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo nog de volgende meer uitvoerige berigten mededeelen:

In den namiddag van den 25sten Augustus werd aan den kommandant van het fort te Martapoera door den spion berigt, dat de passar aldaar sedert twee dagen niet meer bezocht werd en verscheidene vrouwen de kampons verlaten hadden.

De regent, hierop ontboden, verklaarde niets bijzonders te kunnen mededeelen.

De kommandant was echter op zijne hoede, en te regt, want in den avond van den 26sten werd zijn post op grooten afstand door den vijand, die zich niet onder het bereik van ons vuur waagde, gealarmeerd.

Eene uitgezonden patrouille bragt het berigt, dat de versterking aan alle zijden door de muitelingen, onder bevel van zekeren pangeran Moeda, was ingesloten.

Gedurende den nacht werd het fort weinig verontrust; doch in den morgen van den 27sten, ten 6 ure, naderde de vijand het fort onder aanhoudend schieten tot op p. m. 350 passen, van waar hij echter door kartets- en kogelschoten gedwongen werd tot buiten ons vuur terug te trekken.

Door eene patrouille, bestaande uit den mandoer Tassa en eenige matrozen van de ijzeren laadschouwen, werd na een kort gevecht den vijand eene praauw met vivres ontweldigd, die hij reeds gedeeltelijk had geplunderd.

Deze praauw werd daarop onder het beschermend vuur van de benting gebragt.

De tamboer, eene kleine palissadering in de kraton, waarin deze patrouille daarna de wijk nam, werd door slechts één korporaal en zeven man, bijgestaan door een dertigtal met geweren gewapende manschappen van het districtshoofd, behoorlijk verdedigd tegen de hevige en herhaalde aanvallen van den vijand, die daarbij vier dooden en ongeveer vijftien gekwetsten bekwam.

De kleine bezetting van het fort kon geene uitvallen doen, waardoor de vijand des avonds ten 6 ure op nieuw eenen aanval op het fort waagde en dit fort op 250 passen naderende.

Hij werd evenwel andermaal door ons vuur teruggedreven, en legerde zich toen weder buiten het bereik van het geschut.

Eenigen tijd na dezen afgeslagen aanval hoorde men een sterk geweervuur en bleek het, dat de cordate inlandsche korporaal Serobi met slechts 3 fuseliers en een twintigtal matrozen der laadpraauwen, zich moedig door den honderdvoudigen vijand had heengeslagen.

Een zijner soldaten sneuvelde en drie matrozen werden bij die gelegenheid gewond.

De korporaal Serobi, met zijne manschappen, maakte de bedekking uit van twee ijzeren laadpraauwen van Pengaron, bestemd tot het afhalen van vivres.

Genoemde korporaal is voor dit zijn kloekmoedig gedrag tot sergeant bevorderd.

Gedurende den nacht van den 27sten op den 28sten Augustus losten de muitelingen eenige schoten, die echter geen nadeel veroorzaakten.

Nadat in den ochtend van den 28sten eene aangekomen versterking, bestaande uit 21 Europesche en 40 inlandsche soldaten, zich zonder verlies door den vijand had geslagen, werd onmiddellijk van onze zijde tot het doen van uitvallen overgegaan, waardoor na eenige schermutselingen de muitelingen geheel uit hunne stellingen werden verdreven.

In den namiddag ten 3 ure, toen de moedige korporaal Serobi werd uitgezonden tot redding van eenige buiten het fort zijnde goederen, werd uit de huizen op hem geschoten, waardoor hij ernstig in de borst werd gewond.

Om een einde aan dit vuren te maken, werd op nieuw des namiddags ten 4 ure een uitval gedaan, en de vijand, die onze schoten hardnekkig beantwoordde, tot over de rivier en verder van daar verdreven, terwijl de daar aanwezige huizen, waarin de muitelingen zich hadden genesteld, aan de vlammen prijs werden gegeven.

Bij dezen uitval werden twee Europesche onderofficieren ligt gewond.

Den 28sten 's avonds kwam van Bandjermasin eene versterking, onder kommando van den kapitein de Ravallet, die, door den vijand aangevallen, van dezen een vijftal doodde en verscheidene kwetste, terwijl van onze zijde slechts één flankeur ligt gewond raakte.

Het gedrag der bezetting is uitnemend geweest: zoowel zieken als gezonden hebben gedurende 3 dagen en 3 nachten de muitelingen, die over het geheel ongeveer 150 dooden en gekwetsten bekwamen, weten af te slaan.

Den 29sten kwamen de kampongbewoners terug, om hunne onderwerping aan te bieden.

Te Bati-bati is gebleken alles rustig te zijn, en is door het hoofd der Maloeka post gevat bij de Banjoe-irang rivier, ten einde bij tijds te kunnen waarschuwen, zoo er zich in zijne streek opstandelingen bevinden.

De post te Mataraman is mede ongemoeid gelaten, doch nu tot op 42 bajonetten gebragt.

Ook tegen de versterking te Moengoetajoe was nog niets ondernomen.

De post, overgebragt door 1 sergeant en 10 bajonetten en loopende tusschen Martapoera en Mataraman, was door een gedeelte van den vijand verraderlijk aangevallen; doch ook daar werd deze afgeslagen.

Den 31sten 's morgens werd derwaarts eene patrouille gezonden, die twee schuldhebbende kampongs tuchtigde.

Andere in de omstreken van Martapoera uitgezonden patrouilles vonden verder geenen vijand.

De bewoners waren in hunne huizen teruggekeerd, zoodat de onmiddellijke omstreken van Martapoera weder gezuiverd zijn.

Op den 31sten Augustus vertrok de waarnemende resident, chef van de expeditionaire troepen, majoor Verspijck, met den gouvernementsstoomsleper *Kapitein van Os*, onder bedekking, naar Martapoera.

Bij zijne aankomst kwamen de moefti en de panghoeloe vergiffenis vragen voor de bevolking, belovende, dat deze zich niet weder door fanatieke oproerlingen zullen laten overhalen. De majoor Verspijck liet alle niet-gevlugte pangerans en hoofden voor zich verschijnen, onderhield hen ernstig over hunne nalatigheid, door niet gewaarschuwd te hebben voor den naderenden vijand, en stelde hen verantwoordelijk voor den vervolge.

Onder de door den kapitein de Ravallet gearresteerde personen bevond zich zekere hadji Mohamed Seman, die een fanatieke en kwaadaardige oproermaker was en zich in de kampongs bij Martapoera aan het hoofd der beweging had gesteld.

Voor den krijgsraad te velde gebragt en op den 1sten dezer ter dood veroordeeld zijnde, is dat vonnis in den morgen van den 2den dezer, te gelijk met dat van 4 moordenaars van Kalangan voltrokken.

Deze strafoefening en het laten hangen gedurende 24 uren van hunne lijken heeft op de bevolking en de pembakals (kampongshoofden), die in dien morgen in het fort vereenigd waren, eenen heilzamen indruk gemaakt.

In den namiddag van den 3den dezer is de resident weder naar de hoofdplaats Bandjermasin, alwaar alles rustig was, teruggekeerd.

In het Karausche en de omstreken van Tabalong heeft de vijand afgezien van verdere aanvallen, zoowel tegen het Amoenthaische als tegen de sterkte Tabalong.

Overal is hij afgetrokken en verdwenen.

De bevolking van Pakoe, Dajoe en Patai, die eerst de partij van pangeran Antasari had gekozen, is weder in onderwerping gekomen en heeft beloofd dien hoofdmuiteling niet meer te zullen helpen.

De bevolking van Karaun had zich voor een gedeelte onderworpen, doch de hoofdkampongs Radok en Potong hadden dit niet gedaan.

De majoor Koch heeft derwaarts eene kolonne gezonden, onder kommando van kapitein Schiff, die genoemde plaatsen heeft getuchtigd.

In den omtrek van Amawang is eene patrouille, welke in eene kampong rust hield, verraderlijk aangevallen.

Hoewel deze patrouille slechts 15 man sterk was, waarvan de helft door de 50 man sterke bevolking zwaar gewond was, is de vijand door de ongeblesseerden op de vlugt gedreven, nadat het hoofd met 4 der muitelingen waren nedergeschoten.

Van de overige plaatsen zijn geene belangrijke tijdingen ontvangen.

BATAVIA, 11 September. — *Celebes en onderhoorigheden.* — Ten vervolge op het telegraphische berigt, voorkomende in ons nommer van 18 Augustus jl. nopens het verschijnen te Macassar van den pabitjara, waarnemenden soelewatang (eerste rijksgroote) van Soepa, ten einde voor Aroe Pasempa, gewezen vorstin van Boni, en voor Datoe Sawito vergiffenis te vragen en het medelijden van het Gouvernement af te smeeken, kunnen wij thans het volgende mededeelen.

Aan den pabitjara is door den gouverneur van Celebes en onderhoorigheden te kennen gegeven, dat hij vergiffenis schonk aan Aroe Pasempa, gewezen vorstin van Boni, met toezegging van hulp voor het geval zij die behoeven mogt, terwijl, alvorens ook aan Datoe Sawito vergiffenis te kunnen schenken, van dezen meer afdoende blijken van zijne opregtheid gevorderd werden.

Op de aan den pabitjara van Soepa gedane vraag, of Aroe Pasempa en Datoe Sawito voornemens waren naar Macassar op te komen, gaf de pabitjara te kennen, dat de eerste geen gevolg en geene middelen meer bezit om zulk eene reis te ondernemen, en dat de laatste daarin door hoogen leeftijd verhinderd wordt.

De dochter der gewezen vorstin, genaamd Madelloo, was voornemens met eenen zoon van Aroe Patodjo in het huwelijk te treden.

BATAVIA, 18 September. — *Macassar*, 14 September. — De leenvorstin van Tanette en Datoe Bakka, haar voormalige echtgenoot, bevonden zich ter hoofdplaats, de eerste om hulde te bewijzen, de laatste om vergiffenis te vragen.

La Onrong, thans datoe van Lampoda, vroeger pretendent voor Sopeng, alsmede de Sopengsche prins Ambona Salenke, waren voornemens den gouverneur van Celebes een bezoek te brengen.

In Laikan Toretea hebben eenige anak kraeng zich tegen het gezag van hunnen vorst verzet en met hulp van lieden uit Bangkala vijandelijkheden gepleegd, doch door tusschenkomst van het Nederlandsche bestuur zijn de twistende partijen verzoend;

Riouw. — Op den 20sten Augustus werd door Zr. Ms. stoomschip *Merapi* een kruistogt ondernomen in de wateren van Linga. De kusten van Indragiri Reteh en verder de oostkust van Sumatra tot aan de Toenkal-rivier werden bij dezen togt onderzocht, zonder evenwel verdachte vaartuigen aan te treffen. Bij het aandoen van de reede van Linga is tevens de baai van Sehana bezocht, waar een paar gewapende sloepen, onder bevel van den luitenant ter zee 1ste klasse C. A. B. D. Rijk, naar den wal werden gezonden ten einde te onderzoeken naar de aanwezigheid van verdachte vaartuigen, dan wel naar voorwerpen, welke het vermoeden van zeeroof konden opwekken. Er werd echter niets verdachts gevonden, om welke reden de woningen van de, bij het verschijnen van het stoomschip gevlugte bevolking werden gespaard en de bezittingen geëerbiedigd.

In het rijk van Linga schijnt overigens eene gewenschte rust te heerschen, zoodat op den 27sten Augustus jl. de *Merapi* ter reede Riouw terugkeerde, zijnde bij den terugtogt van Linga de koers genomen door de straten Tjoempok en Abang, zonder evenwel in deze vaarwaters zeeroovers te hebben ontmoet.

Wester-afdeeling van Borneo. — Berigten tot en met ultimo Augustus jl. behelzen het volgende:

Sambas. — De rust bleef ongestoord en de gezondheidstoestand bevredigend. Ten gevolge eener weêrsverandering heeft de stand van het padiegewas een gunstig aanzien herkregen.

Montrado. — De rust liet niets te wenschen over; ook de gezondheidstoestand was naar wensch.

De berigten omtrent de aangeplante tweede gewassen luiden zeer gunstig.

De Dajaks hielden zich bezig met de bewerking hunner ladangs.

De mijnarbeid stond ten gevolge van gebrek aan water op eenige plaatsen stil.

De goudligting behaalde aanzienlijke winsten, vooral te Boedokh, alwaar uit eene kleine mijn bij de eerste ligting meer dan 100 thails stofgoud werden verkregen.

BATAVIA, 21 September. — *Samarang.* — Op den 31sten Augustus jl., des middags, is brand ontstaan in de djatibosschen van de dessa's: Mangkangkoelon, Gambilangoe, Mageloeng, Perwoto wetan, Perwoto koelon en Daroepono, alle gelegen in het district Kaliwoengoe, regentschap Kendal.

Men wil beweren, dat niettegenstaande de brand heeft gewoed over eene uitgestrektheid van p. m. 278 bouws, de oude djatiboomen daarbij gespaard zijn gebleven en alleen de jeugdige 2 à 4 voeten hooge boomen vernield zijn geworden.

Er bestaat vermoeden, dat het onheil veroorzaakt is door het branden van houtskolen in een der bosschen.

Een onderzoek is ingesteld om de ware oorzaak te kennen.

Celebes. — Zuider-districten. — De compagnie infanterie, die zich sedert de in October 1859 in Polongbanking voorgevallen ongeregeldheden te Takalar bevond, is, om reden zij aldaar niet meer noodig geacht werd, naar Macassar teruggekeerd.

Afdeeling Sindjai. — Kraeng Segeri bevond zich nog ziek te Bentengé (Boni) tegenover Balangnipa.

Klagten over zijn gedrag aldaar waren niet ontvangen; de leenvorst van Boni was niettemin aangespoord hem niet langer in die streek te laten verblijven. De Soelewatang (hoofd) van het district Boeloe-Boeloe toonde, zonder zich te verzetten, voortdurenden onwil in het opvolgen van bevelen, en had zijdelings doen blijken van het bestuur ontheven te willen zijn. De gezaghebber was derhalve gelast, hem namens den gouverneur van Celebes en onderhoorigheden te zeggen, dat hij gehoorzamen of zijn ontslag vragen moest, met waarschuwing, dat hem dit anders zoude gegeven worden. Ook de bejaarde en tegenstrevende kraeng van Oud-Boelekomba bal den wensch geuit om door zijnen zoon vervangen te worden. De Bonische gecommitteerden tot aanwijzing der grens waren nog niet verschenen. Inmiddels was door den ambtenaar Bakkers, na plaatselijk onderzoek, een plan van grensregeling ingediend, waaromtrent bij zijne terugkomst te Macassar met den vorst van Goa zal worden in overleg getreden.

Boni. — De leenvorst heeft Tjinrana verlaten en zich naar Kajoe begeven, alwaar hij eenigen tijd denkt door te brengen. Aroe Oedjoeng hield zich nog te Palima op.

Tanette. — De Sopengsche prins La Sangadji Datoe Bakka (voormalig echtgenoot van de leenvorstin van Tanette), die zich verleden jaar, na in Tanette velerlei ongeregeldheden gepleegd te hebben, gewapender hand tegen het Gouvernement verzette, en dien ten gevolge uit dat land verdreven werd, is op den 20sten Augustus te Macassar verschenen, met het doel om vergiffenis te vragen; nadat hij daartoe vooraf vergunning gevraagd en verkregen had, onder de uitdrukkelijke voorwaarde, dat hij er niet aan denken mogt weder in Tanette toegelaten te zullen worden. Van de leenvorstin gelijktijdig berigt ontvangen zijnde, dat de volgelingen van Datoe Bakka op hunnen doortogt over het grensgebied van Tanette in de kampong Amarroeng roof gepleegd hadden, en dat zij zelve voornemens was om voor het doen der jaarlijksche hulde naar Macassar te komen, zoo is hare komst en nadere opheldering omtrent den bedoelden roof afgewacht, alvorens Datoe Bakka te ontvangen. De leenvorstin is op den 25sten Augustus te Macassar aangekomen, vergezeld van de hadat, van Aroe Lalolang en van eenen vertegenwoordiger van Aroe Lipoekasi, die door ziekte verhinderd werd in persoon te verschijnen. Onderscheidene aangelegenheden het land van Tanette betreffende zijn met haar besproken.

Sanraboni. — De vorstin en verdere hoofden hebben zeer goede diensten verleend bij het lossen en bergen van goederen uit het op de kust van dit landschap gestrande Nederlandsche schip *Juno.* Eene billijke begrooting van kosten is door hen ingediend en door de betrokkenen onverwijld betaald.

In de zitting der Tweede Kamer van de Staten-Generaal van heden zijn voortgezet de beraadslagingen over het wets-ontwerp betrekkelijk de nieuwe regterlijke inrigting.

Het eerst is behandeld het door den heer van der Linden nieuw voorgestelde art. 8*a*, luidende:

» De ambtenaren van het openbaar ministerie zijn verpligt, wanneer het aan de collegien, waarbij zij zijn geplaatst, voorkomt dat vervolging tot dusverre niet ingesteld, behoort te geschieden, aan het bevel dier collegien te voldoen om verslag te geven en de daartoe betrekkelijke stukken over te leggen.

» Zij zijn verpligt om op bevel dier collegien te vervolgen."

De heer van Lynden kon zich vereenigen met het voorgestelde amendement. Er ontbrak echter nog een voorschrift aan dat reeds in de bestaande wet op de Regterlijke Organisatie en in art. 31 van het Wetboek van Strafvordering voorkomt en dat hij alsnog in het amendement wenschte opgenomen te hebben. Ook was het onzeker of het voorstel ook sloeg op kantonregters, daar hier alleen van collegien werd gewaagd; zoodanige magt zou hij dezen niet opgedragen willen zien. Verder meende hij dat er mede gesproken moest worden van den voortgang van ingestelde vervolgingen, terwijl hier alleen van het instellen van vervolgingen werd gewaagd.

De heer Wintgens wees ook op de omstandigheid dat dit nieuwe artikel bepalingen inhield reeds vermeld in art. 31 van het Wetboek van Strafvordering en in de artt. 73 en 109 van de bestaande Regterlijke Organisatie. De Minister had zeker bepaalde redenen om die bepalingen hier niet op te nemen. Wat het voorstel van den heer van der Linden betrof, zoo meende hij dat, naar de voorschriften der Grondwet, het bedoelde toezigt moest uitgaan van den Hoogen Raad, en nu zou men dit over de verschillende collegien verspreiden, hetgeen hij niet kon goedkeuren evenmin als het denkbeeld dat, zoo doende, het openbaar ministerie aan het regterlijk collegie waarbij het geplaatst was onderworpen werd, hetgeen tot moeijelijkheden leiden zou.

De heer Elout van Soeterwoude vereenigde zich met de opmerkingen van den heer van Lynden, niet met die van den laatsten spreker: om tot eenheid te komen, meende hij een ander middel te moeten vinden in dat van verzet en van cassatie. Daarbij zou men zich tot zijn natuurlijken regter wenden; de Hooge Raad moest geen toezigt van politie maar van justitie uitoefenen.

De heer van der Linden verdedigde zijn voorstel, en deed opmerken dat volgens het wets-ontwerp het openbaar ministerie bij den Hoogen Raad geheel op zich zelf stond. Kwam er nu eene klagt bij de regtbank en was die gegrond, dan zou deze den officier van justitie bevelen vervolging in te stellen; legde de regtbank de klagt ter zijde, dan kon men klagen bij het hof, dat de zaak zou onderzoeken en den procureur-generaal deswege het noodig bevel geven, zoo als in het amendement was opgegeven. Het hoofd van het openbaar ministerie zou dan den officier van justitie tot de vervolging last geven, indien het hof daartoe besloten had. De Hooge Raad zou van den procureur-generaal bij dat collegie geen verslag kunnen vragen omdat het met de hier bedoelde zaken niets gemeens heeft. Het amendement voorzag, naar zijn gevoelen, in alle behoeften en ging niet verder dan art. 109 der tegenwoordige regterlijke organisatie. De bedenkingen van den heer van Lynden kwamen hem niet geldig genoeg voor om daarnaar zijn voorstel te wijzigen: de bepalingen daarvan waren zoo onbeperkt, dat deze voor alle gevallen werken konden. Ook hij was van oordeel den kantonregter niet zoodanige magt op te dragen, maar hij meende niet dat het hier de plaats was om dit punt uit te maken: later zou men kunnen vaststellen zoodanige magt aan de regtbanken op te dragen, hetgeen men bij de regeling der attributen van deze laatste kon bepalen. Met betrekking tot de door den heer Wintgens geopperde bezwaren: de vrees voor verwarring kon ook plaats hebben als het denkbeeld van dien heer opging; de Hooge Raad was ook geen ligchaam om toezigt te houden ten aanzien van het vervolgen van misdrijven, beter was het dit aan den localen regter op te dragen.

De heer Poortman zeide dat de attributen door den heer van der Linden niet zouden kunnen worden uitgestrekt tot de geregtshoven; hij had daarbij het oog op hetgeen in het wets-ontwerp aan die hoven werd opgedragen; kwam nu eene klagt bij het hof, dan zou dit te kennen geven, dat deze behandeld moest worden door de arrondissements-regtbank. Om het beoogde doel te bereiken moest het amendement veranderd worden. Het voorstel was met dit wets-ontwerp in strijd. Ook voorzag het amendement niet in het geval dat eene vervolging werd gestaakt, hetgeen de heer van der Linden wel gemeend had.

De Minister van Justitie zeide het omtrent het beginsel met het voorstel eens te zijn, want dit bevatte elders opgenomen bepalingen. Er was geene reden om daarvan af te wijken, en de contrôle aan den Hoogen Raad op te dragen. Deze bepalingen waren in het wets-ontwerp niet

opgenomen, omdat hij meende dat het onderwerp dier bepalingen behoorde tot de materie van strafvordering: het gold de wijze van aanhangig maken van vervolging. Dat was eene quaestie van vorm, en daarom had hij geen overwegend bezwaar het beginsel ook als element op te nemen in de nieuwe wet op de Regterlijke Organisatie. Maar hij had altijd bezwaar tegen de redactie. De zaak was elders klaar geregeld. Bij artt. 73 en 109 der bestaande wet op de Regterlijke Organisatie was de zaak duidelijk omschreven, alsmede bij art. 31 van het Wetboek van Strafvordering, gelijk hij in bijzonderheden aantoonde; welligt zou omtrent de kantongeregten dit eenigzins beter kunnen aangegeven zijn. Nopens het aangevoerde door den heer Wintgens kon hij niet toegeven, dat de competentie van den Hoogen Raad niet betrof het toezigt op de publieke actie; deze moest alleen op de regtseenheid toezien. Bij de beoordeeling van het voorstel moest men nagaan welke de attributen van den Hoogen Raad en van de hoven zouden worden. Dit zoo zijnde, geloofde hij dat de algemeene termen, waarin het vervat was, zou kunnen leiden tot misvatting van bevoegdheid bij het openbaar ministerie van den Hoogen Raad. Het toezigt der hoven werd hierbij ook niet geregeld omtrent alle collegien onder hun ressort. De bedoeling was niet duidelijk genoeg in het voorstel uitgedrukt; en de toelichting bij de beraadslaging zou niet tegen misbruik kunnen waarborgen. Ook was het voorstel beperkt tot niet ingestelde vervolgingen. Ten betrof geene voortzetting van gestaakte vervolgingen. Hoe bereid hij was het beginsel in de wet op te nemen, op de voorgestelde wijze zou dit niet wel kunnen geschieden.

De heer van Lynden verklaarde dat zijne bezwaren niet voldoende waren opgelost; bepaaldelijk was dit het geval met opzigt tot zijne bedenking aangaande den kantonregter. Ook die omtrent de onvolledigheid van het voorstel was niet opgeheven, evenmin als die betreffende de voortzetting van eene gestaakte vervolging; hij wilde ook gewezen hebben op het staken eener ingestelde vervolging.

Eindelijk kwam het hem niet helder voor dat door de denkbeelden des Ministers een einde zou gemaakt worden aan den hier bedoelden strijd.

De heer Wintgens kwam op de grondwettige quaestie terug met betrekking tot de bevoegdheid van den Hoogen Raad. De weglating van eene dergelijke bepaling in de wet, als nu voorgesteld werd, had hij gedacht te zijn geschied omdat deze met art. 6 van het wets-ontwerp strijden zou. Verder ontwikkelde hij zijne denkbeelden omtrent het toezigt uit te oefenen op den geregtelijken loop van zaken; een beginsel dat in de wet niet mogt ontbreken, herinnerende hij aan art. 108 der bestaande Regterlijke Organisatie, waarin een voorbeeld van dergelijk toezigt voorkwam: over dergelijk gemis in vroegere wets-ontwerpen was steeds geklaagd. Bleef dat beginsel weg, dan zouden uit dat gebrek verwikkelingen moeten ontstaan.

De heer van der Linden trachtte de bedenkingen van de heeren van Lynden, Poortman en den Minister van Justitie te wederleggen. Omtrent het staken van ingestelde vervolgingen was bij art. 80 van het Wetboek van Strafvordering reeds voorzien. Hij verdedigde ook de uitdrukkingen *voorkomt*, en *waarbij zij zijn geplaatst*, die minder duidelijk waren voorgekomen. De verandering van de competentie der hoven in dit wets-ontwerp voorgesteld, was bij zijn voorstel, naar hij meende, niet genoegzaam in het oog gehouden. Bij het hof toch was zijns inziens, het hoofd van het openbaar ministerie geplaatst, van wien het bevel moest uitgaan. Hij begreep den schroom des Ministers niet om het artikel gelijk het nu luidde in de wet op te nemen. Was er eene betere redactie te vinden, hij zou ze gaarne aannemen, ofschoon hij de noodzakelijkheid er niet voor inzag. Ten laatste verdedigde hij den slotzin als moetende strekken om in alle gevallen te voorzien, en bevattende een op zich zelf staand gebod.

De Minister van Justitie behandelde nog twee punten; vooreerst de vraag omtrent de onoplosbaarheid van den strijd bij een bevel van den Minister om te vervolgen, en bij een tegenovergesteld bevel van den regter.

Dien strijd achtte hij niet onoplosbaar; bij verzuim van vervolging zou de regter daartoe last geven, indien hem dit noodig voorkwam. De Minister kon de gevolgen daarvan niet stuiten. Ware de strijd onoplosbaar, dan zou dit een beletsel zijn om het beginsel in de wet op te nemen. Ten tweede bleef hij bij zijn gevoelen dat het amendement niet duidelijk aangaf dat het toezigt der hoven zich uitstrekte over hun geheel arrondissement. Ook deed hij inzien welke competentie de hoven nu zouden hebben, zijnde nu eene appellatoire competentie; met dat denkbeeld stemde de wijziging niet overeen. Hij herhaalde dat het beter was de zaak bij het Wetboek van Strafvordering te regelen, hoewel hij het beginsel in deze wet wel wilde opnemen, tenzij het beter werd omschreven.

De heer Elout van Soeterwoude zou er gaarne in berusten dat de zaak bij het Wetboek van Strafvordering geregeld wierd. Het beginsel in de wet opnemende zou men dit, zijns inziens, beter op de volgende wijze kunnen uitdrukken, waarbij de nieuwe competentie van de hoven was in aanmerking genomen, terwijl daarbij in de bedenkingen des Ministers zou zijn voorzien. Dit amendement luidde aldus:

» De ambtenaren van het openbaar ministerie bij de arrondissements-regtbanken, de geregtshoven en den Hoogen Raad zijn verpligt, wanneer het aan de collegien, waarbij zij zijn geplaatst, voorkomt dat de vervolging van misdrijven aan hunne regtsmagt, hetzij in eersten aanleg, hetzij in hooger beroep, onderworpen, behoort ingesteld of voortgezet te worden, aan het bevel dier collegien te voldoen om verslag te geven en de daartoe betrekkelijke stukken over te leggen.

» Zij zijn, behoudens de bepalingen bij het Wetboek van Strafvordering vastgesteld, verpligt, om op bevel dier collegien te vervolgen of te doen vervolgen."

De beraadslagingen alsnu gesloten verklaard zijnde werden de beide amendementen aan de stemming onderworpen.

Dat van den heer van der Linden werd met 47 tegen 17 stemmen verworpen.

Vóór hebben gestemd de heeren: van Goltstein, Zylker, Idzerda, Reinders, van Zuylen van Nyevelt, Dullert, Kingma, Betz, van der Linden, Olivier, Thorbecke, van Hoëvell, Blussé van Oud-Alblas, Anemaet, ter Bruggen Hugenholtz, Westerhoff en Jespers.

Het amendement van den heer Elout van Soeterwoude werd aangenomen met 54 tegen 11 stemmen.

Tegen hebben gestemd de heeren: Delprat, Oomen, Kien, de Bieberstein, Gevers Deynoot, Bots, van Nispen van Sevenaer, van Diggelen, Wintgens, Meylink en de Voorzitter.

Ten gevolge van deze aanneming is het amendement van den heer Elout van Soeterwoude als een nieuw artikel in het wets-ontwerp opgenomen.

Hierna werd in behandeling genomen art. 12 van het wets-ontwerp, luidende:

» Al de leden der regterlijke magt, behalve de kantonregters-plaatsvervangers en de griffiers bij de kantongeregten, moeten op eene rijkshoogeschool den graad van meester in de beide regten verkregen hebben, en wel:

sedert ten minste tien jaren de leden, ambtenaren van het openbaar ministerie en griffier van en bij den Hoogen Raad;

sedert ten minste vijf jaren de leden, de ambtenaren van het openbaar ministerie en griffiers van en bij de geregtshoven;

sedert ten minste drie jaren de leden, de officieren van justitie en griffiers van en bij de arrondissements-regtbanken, alsmede de kantonregters en substituut-griffiers bij den Hoogen Raad en bij de geregtshoven."

De heer Wintgens stelde voor, om na de afdoening van art. 53 over de artt. 12 en 13 te beslissen, en dit met betrekking tot de in beide artikelen voorkomende bepalingen omtrent de kantonregters. In art. 12 werd bepaald dat deze moesten zijn gegradueerde personen: een vereischte voor die op het platteland minder noodig, vooral wanneer hunne competentie ingekrompen wierd. In art. 13 werd voorgesteld, dat zij den ouderdom van 25 jaren moesten bereikt hebben, hetgeen hij om onderscheidene redenen, en vooral ook om de uitbreiding hunner regtsmagt, wenschte op 30 te stellen.

De Minister van Justitie herinnerde dat de reden tot uitstel van de beslissing over art. 4 eene andere was dan de voorgedragene. Hij moest zich verklaren tegen zoodanig uitstel. Hij verklaarde dat ook wanneer de competentie des kantongeregts werd verminderd, hij aan het meesterschap in de beide regten bleef hechten; ten slotte deed hij opmerken dat de kantonregters niet onder moesten zijn dan de leden der regtbanken.

De heer Wintgens deed opmerken, dat het uitstel ook gewenscht was omdat in art. 12 gevraagd werd van de leden der regterlijke magt. Daartoe behoorden ook de leden van het openbaar ministerie van de kantongeregten, en bleven met de waarneming dier betrekking de burgemeesters belast, dan zou uitgemaakt zijn dat deze ook gegradueerde personen moesten zijn.

Het voorstel van den heer Wintgens werd met 42 tegen 11 stemmen verworpen.

Art. 12 werd daarop zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Ook art. 13 betreffende den ouderdom van de leden der regterlijke magt werd zonder beraadslaging en hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Op art. 14, luidende:

» Onvereenigbaar met het lidmaatschap der regterlijke magt, het ambt van regter-plaatsvanger uitgezonderd, is:

de betrekking van pleitbezorger, advocaat, notaris, solliciteur of zaakwaarnemer;

het drijven van handel, het doen van nering of het uitoefenen van eenig beroep, zelfs al geschiedt dit op naam der echtgenoote of door een tusschenpersoon, ten ware door Ons te dier zake ontheffing der wet worde verleend;

elk openbaar bezoldigd ambt, met uitzondering der betrekking, al is zij bezoldigd, van lid, secretaris of penningmeester van waterschappen, hoogheemraadschappen, dijk- en polderbesturen.

Twijfel, of eenige openbare bediening is een bezoldigd ambt, wordt door Ons beslist."

stelde de heer Heemskerk Azn. een amendement voor, dienende om in dit artikel van het derde lid te laten wegvallen de woorden » ten ware door Ons te dier zake ontheffing der wet worden verleend."

De heer van Eck stelde voor om de voorlaatste zinsnede aldus te doen luiden:

» Elke bezoldigde openbare bediening met uitzondering" enz., gelijk in het wets-ontwerp en om den laatsten zin aldus te lezen:

» Twijfel of de opgedragen bediening is eene bezoldigde openbare, wordt door Ons beslist."

De heer Heemskerk Azn. merkte bij de toelichting van zijn amendement aan, dat de wegvalling der woorden waarop hij gewezen had, om meer dan ééne reden wenschelijk was. Hij herinnerde daarbij wat dienaangaande in de gewisselde stukken was verhandeld. De door de Regering tegen de weglating ingebragte bedenkingen kwamen hem voor niet zeer geldende te wezen.

De heer van Eck zeide tot toelichting van zijn amendement, dat verschil ontstaan was over de vraag of aan de leden der regterlijke magt zouden kunnen worden opgedragen bezoldigde commissien; de Kamer had dit denkbeeld bestreden, de Regering daarentegen verdedigd. Dergelijk gunstbetoon nu wilde hij door zijn voorstel uitgesloten hebben. Hij zou alle betrekkingen in de 4de alinea uitgesloten hebben, maar hij had dit niet gedaan met de laatst opgenoemde omdat, volgens eene vroegere verklaring, de benoemingen tot de aldaar opgenoemde ambten niet van het politiek gezag uitgingen.

De heer Dullert verklaarde dat de heer van Eck in eene dwaling verkeerde, dat in collegien als de hier bedoelde, geene personen werden gekozen door den Koning. Dit was voor een deel het geval wel. Voor de vereenigbaarheid der bedoelde betrekkingen met het lidmaatschap der regterlijke magt was hij om meer dan ééne reden niet gezind.

De Minister van Justitie merkte bij de beoordeeling der beide amendementen op, dat elke uitbreiding der onvereenigbaarheid met het lidmaatschap der regterlijke magt, de keuze van goede leden moeijelijk zou maken. Uit dit oogpunt merkte hij op dat er commerciële betrekkingen kunnen bestaan, die zonder schade van het publiek belang door regters konden bekleed worden. Dispensatie zou, meende hij, op de onafhankelijkheid geen nadeel uitoefenen. Hij had zich hierbij laten leiden door de bepalingen van het Wetboek van Koophandel, die zonder schade voor het publiek belang op leden der regterlijke magt konden worden toegepast, en dat te meer omdat dispensatie onder de verantwoording des Ministers werd verleend.

Omtrent het amendement van den heer van Eck herinnerde hij wat dienaangaande in de Memorie van Beantwoording door hem was gezegd,

ziende hij geen bezwaar in de vereenigbaarheid van regterlijke betrekkingen met commissien van tijdelijken aard. Men zou verkeerd doen indien men het wantrouwen hier te ver uitstrekte, waardoor men de zamenstelling der magistratuur zou bemoeijelijken. Ten slotte beantwoordde hij de door den heer Dullert geopperde bedenkingen omtrent de onvereenigbaarheid der betrekkingen, door dezen opgegeven en in de voorlaatste zinsnede van het artikel bedoeld.

De heer Dullert zeide dat zijne bedenking niet uit wantrouwen voortsproot. Hij wilde alleen de in de voorlaatste alinea voorkomende uitzondering weggenomen zien, omdat dit in het algemeen belang wenschelijk was; verdenking mogt ook niet, meende hij, rusten op de personen die hier bedoeld werden. De uitzondering, overgenomen uit andere ontwerpen, kon niet gehandhaafd worden zonder afdoende redenen. Om de zaak te beslissen stelde hij voor de 4de alinea alleen aldus te doen luiden: „elk openbaar, bezoldigd ambt."

De heer van Eck kon niet toegeven dat de bedenkingen van den Minister genoegzaam grond hadden om hem van gedachte te doen veranderen. Hij vereenigde zich met het amendement van den heer Heemskerk Azn. Met betrekking tot de opdragt van commissien van tijdelijken aard, zoo geloofde hij dat deze ook geheel onder de onvereenigbaarheid in dit artikel geregeld, moest opgenomen worden. Na de verklaring van den Minister omtrent benoemingen in de waterschapsbesturen, veranderde hij zijn amendement in dien zin, dat de voorlaatste alinea zou luiden: „elke openbare bezoldigde bediening."

De heer Thorbecke meende dat als de regters vermeerdering van inkomen behoefden, dit bij de wet moest bepaald worden; maar die vermeerdering aan den een te gunnen, aan den anderen niet, volgens de hier gestelde bepalingen, kon hij niet goedkeuren. Dispensatie was eene gunst, die aan den een kan worden verleend en aan den anderen geweigerd. Commissien, betrekkingen bij waterschappen, gemeenteraden enz. mogten niet door leden der regterlijke magt waargenomen worden; lastig mogt het isolement van de leden der regterlijke magt zijn, maar hetgeen de regter in de maatschappij zijn en schijnen moest, moest hem dit offer doen brengen.

De Minister van Justitie meende dat men in de regeling der onvereenigbaarheid niet te ver moest gaan; alleen moest men vragen of de waarneming van andere betrekkingen belemmerend kon werken voor de rigtige uitoefening der werkzaamheden van den regter of op die uitoefening van invloed konde zijn. Met het aangevoerde omtrent de waarnemingen van commissien en de betrekkingen bij waterschappen, zeide hij zich niet te kunnen vereenigen. De ondervinding had niet geleerd dat men den regel hierin te streng moest vasthouden.

De heer Dullert toonde nog aan hoe werkzaam de betrekking van dijkgraaf kon zijn, 't geen belemmerend zou werken op de goede uitoefening van een regtterambt, indien dezelfde persoon beide ambten waarnam. De onafhankelijkheid van den regter liep ook gevaar, zoodra deze eene afzetbare hoogbezoldigde betrekking bekwam.

De heer de Brauw bestreed het amendement van den heer Heemskerk Az. vooral op grond van de omstandigheid dat soms handel gedreven kon worden zonder handelaar te zijn; dit te willen beletten zou hij niet goed kunnen keuren. Ook met de amendementen van de heeren van Eck en Dullert kon hij zich niet vereenigen. Uit de vereeniging van de hier bedoelde betrekkingen waren nimmer ongelegenheden ontstaan. Zoo men hierin te streng te werk ging, zou er gevaar kunnen zijn, dat voor de ambten in de 4de alinea bedoeld, geen voldoende personen zouden worden gevonden.

De beraadslagingen werden daarop gesloten.

De wijziging van den heer Heemskerk Az., strekkende om in de 3de alinea weg te laten de woorden: „ten ware door Ons te dier zake ontheffing der wet worde verleend," werd daarop met 38 tegen 28 stemmen aangenomen.

De wijziging van den heer van Eck, strekkende om de 4de alinea aldus te lezen „elke bezoldigde openbare bediening," en daarbij te voegen als slotzin: „Twijfel of eenige openbare bediening is eene bezoldigde openbare, wordt door Ons beslist", werd met 41 tegen 25 stemmen verworpen.

De wijziging van den heer Dullert, strekkende om de 4de alinea aldus te lezen: „elk openbaar bezoldigd ambt," werd daarop in stemming gebragt. De uitslag was, dat 33 leden zich daarvoor en 33 zich daartegen verklaarden.

In eene volgende vergadering zal deswege nader beslist worden.

De artt. 15, 16, 17 en 18 werden zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Over art. 19 werd bepaald eene beslissing te nemen, als art. 53 zou zijn afgedaan.

Daarop vingen de beraadslagingen aan over paragraaph 4: „*van de regterlijke tucht*." Art. 20 werd zonder beraadslaging goedgekeurd.

Op de eerste zinsnede van art. 21, luidende: „De leden van den Hoogen Raad, de geregtshoven en arrondissements-regtbanken, de kantonregters en regters-plaatsvervangers kunnen, op de vordering van den procureur-generaal, door den Hoogen Raad in raadkamer, bij een met redenen omkleed arrest, uit hun ambt worden ontzet" enz., stelde de heer Heemskerk Azn. voor de woorden *in raadkamer* te doen wegvallen. Hij was van oordeel dat art. 156 der Grondwet zich tegen de inlassching dier woorden verzette, daar ook deze zaken in het openbaar moesten behandeld worden.

De Minister van Justitie kon dat denkbeeld niet toegeven. Bij art. 156 der Grondwet werden alleen vonnissen bedoeld uitgesproken in strafzaken; het gold daarbij alleen de contentieuse jurisdictie, moetende de hier bedoelde beslissingen daar buiten vallen. Geen reden was er om deze teedere zaken in het openbaar te doen behandelen. Hij geloofde dat alsdan de betrokken persoon, al werd hij vrijgesproken, in de achting van het publiek zou zijn verloren. Hier was geene quaestie van strafzaak en er waren alzoo geen termen om de voorgestelde wijziging aan te nemen.

De heer van der Linden zeide het met den voorsteller eens te zijn. Men had hier alleen te doen met arresten betreffende ontzetting, en deze moeten in het openbaar geschieden; betrof het vrijspraak, deze zoude in raadkamer kunnen geschieden, het artikel moest echter dan eene bepaling daaromtrent inhouden.

De heer Heemskerk Az. beantwoordde den Minister, die weder de gevoelens der beide sprekers wederlegde, zijnde deze van gevoelen, dat ook bij vrijspraak de beslissing in het openbaar moest geschieden, hetgeen steeds ten nadeele van den betrokkene zou strekken. Daarenboven was het amendement te algemeen, kunnende er gevallen zijn waarbij het te hard zou wezen die in het openbaar te behandelen.

De heer van der Linden voerde daarna nog het woord, terwijl de heer Heemskerk Az. verder berigtte dat, ten gevolge der aanneming van zijn amendement op art. 14, uit de 5de alinea van art. 21, luidende:

„de regters-plaatsvervangers en de leden der regterlijke magt aan wie door Ons ontheffing is verleend van de bepaling der 3de zinsnede van art. 14 *bovendien wanneer zij verklaard zijn in staat van faillissement*," aldus zou moeten luiden, „*de regters-plaatsvervangers bovendien wanneer zij verklaard zijn in staat van faillissement.*"

De wijziging van den heer Heemskerk Azn. werd daarop in stemming gebragt en met 33 tegen 31 stemmen verworpen.

Het gewijzigde artikel is daarop zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

De artt. 23, 24 en 25, de laatste der 4de paragraaph, werden achtereenvolgens zonder hoofdelijke stemming, zonder beraadslaging goedgekeurd.

Over de 5de paragraaph, *van de woonplaats, afwezigheid en vervanging der regterlijke ambtenaren* in het algemeen, voerde niemand der leden het woord.

De beslissing over art. 26 werd, om de daarin voorkomende bepalingen wegens de kantonregters, uitgesteld tot na de afdoening van art. 53. Over dit artikel voerde niemand het woord.

Daarop werd de beraadslaging tot den volgenden dag verdaagd.

De heer Meylink heeft namens de Commissie voor de Verzoekschriften verslag uitgebragt op eenige adressen betrekkelijk het in behandeling zijnde wets-ontwerp.

De Minister van Koloniën heeft ingezonden: inlichtingen op een hem door de Kamer toegezonden verzoekschrift van W. Mijer te Paramaribo omtrent de uitgifte van gouvernementsstukken, welke inlichtingen gesteld zijn in handen eener commissie van vijf leden om daaromtrent nader verslag uit te brengen.

WATERHOOGTEN IN DE HOOFD-RIVIEREN.

November.	Rivieren.	Waarnemings-punten.	Rivierhoogte: boven of beneden Amst. peil.	Rivierhoogte: boven of beneden de nul der oude schaal.	Tijdstip.	In 24 uren: gewassen.	In 24 uren: gevallen.
14	BOVEN-RHIJN. . . .	*Keulen*,	+ 38.05	+ 2.20	8 ure	″	0.07
″	WAAL.	*Nijmegen*,	″	″	″ ″	″	″
13	NEDER-RHIJN. . . .	*Arnhem*,	+ 8.49	+ 1.58	8 ″	″	0.04
13	GELDERSCHE IJSSEL.	*Westervoort*,	+ 9.02	+ 1.65	8 ″	″	0.05
12	BOVEN-MAAS	*Maastricht*, (brug)	+ 42.83	+ 0.63	8 ″	″	0.02
12		*Maastricht*, (hoofdsluis)	+ 42.34	″	8 ″	″	″
13		*Grave*,	+ 6.21	+ 1.36	8 ″	″	0.07
″	NIEUWE MAAS	*Brielle* H. W.	″	″	″ u. ″ m.	″	″
		Brielle L. W.	″	″	″ u. ″ m.	″	″

Met het vorige nommer der *Staats-courant* zijn verzonden vel 41 en 42 van het BIJBLAD II; vel 97 der BIJLAGEN en vel 9 van het Register 1859—1860.

---

ingenieur van den Waterstaat in het 10de district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te 's Gravenhage worden Aanbesteed:

het driejarig onderhoud van de drie Overlaten, gelegen in den Waaldijk boven Dalem, alsmede van die in den Dijk gelegen over het Weidschild tusschen Gorinchem en Dalem, benevens van de Rijzen Bermen vóór den bovensten Overlaat, de Kapitale Gracht langs den Oever van het Weidschild en boven en beneden de Hulp- en Inundatiesluis te Dalem, vóór het Bastion n°. 7, en voor en met den Wolpherschen dijk, beneden Gorinchem, ingaande den 1sten Januarij 1861 en eindigende den 31sten December 1863.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving.

Het Bestek ligt ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Zuidholland te 's Gravenhage, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende Woensdag vóór de Besteding, des morgens om tien ure, de noodige aanwijzing in loco, worden gedaan, en voorts nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat J. A. Beijerinck te 's Gravenhage, en bij den Ingenieur J. Dirks te Gorinchem.

's Gravenhage, 16 October 1860.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
S. VAN HEEMSTRA.

Hertogdom *Limburg*.

AANBESTEDING.

Op Maandag, den 26sten November 1860, des voormiddags ten 10 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in het hertogdom Limburg, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 7de district, aan het gebouw van het Provinciaal Bestuur, te Maastricht, worden Aanbesteed:

het stellen van Ducdalven, Meer- en Rolpalen, ten behoeve der scheepvaart op het Afwateringskanaal van de Noordervaart naar de rivier de Maas.

Deze Aanbesteding geschiedt bij enkele inschrijving.

Het Bestek der bovengemelde Aanbesteding ligt, boven en behalve aan het gebouw van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, en aan dat van het Provinciaal Bestuur van het hertogdom Limburg te Maastricht, ter lezing op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemeld hertogdom ter lezing gelegd worden.

Drie dagen vóór de besteding wordt de noodige plaatselijke aanwijzing gedaan, en zijn voorts nadere inlichtingen te bekomen bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat te Maastricht, en bij den Adspirant-ingenieur van Beusekom te Roermond.

's Gravenhage, 1 November 1860.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
S. VAN HEEMSTRA.

Hertogdom *Limburg*.

AANBESTEDING.

Op Maandag, den 26sten November 1860, des voormiddags ten 10 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in het hertogdom Limburg, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 7de district, aan het gebouw van het Provinciaal Bestuur te Maastricht worden Aanbesteed:

1°. het maken van eene voorziening aan den regter Maasoever, onder de gemeente Stevensweert; en

2°. de uitvoering van eenige werken tot verbetering van de rivier de Maas, aan den zoogenaamden Hollander, onder de gemeente Linne.

Deze Aanbesteding geschiedt bij enkele inschrijving.

De Bestekken liggen ter lezing aan het gebouw van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van het Hertogdom Limburg te Maastricht, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemeld Hertogdom ter lezing gelegd worden.

Drie dagen vóór de Besteding wordt de noodige plaatselijke aanwijzing gedaan, en zijn voorts nadere inlichtingen te bekomen bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat te Maastricht, en bij den Adspirant-ingenieur van Beusekom te Roermond.

's Gravenhage, 30 October 1860.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
S. VAN HEEMSTRA.

Hertogdom *Limburg*.

AANBESTEDING.

Op Maandag, den 26sten November 1860, des voormiddags ten 10 ure zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in het Hertogdom Limburg, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 7de district, aan het gebouw van het Provinciaal Bestuur, te Maastricht, worden Aanbesteed:

1°. de uitvoering van eenige werken tot verbetering van het vaarwater der rivier de Maas, in de gemeente Borgharen; en

2°. de uitvoering van eenige werken tot voortzetting der verbetering van het vaarwater der rivier de Maas beneden Roermond.

Deze Aanbesteding geschiedt bij enkele inschrijving.

De Bestekken liggen ter lezing aan het gebouw van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, en aan dat van het Provinciaal Bestuur van het Hertogdom Limburg te Maastricht, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemeld Hertogdom ter lezing gelegd worden.

Drie dagen vóór de Besteding wordt de noodige plaatselijke aanwijzing gedaan, en zijn voorts nadere inlichtingen te bekomen bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat; voor het eerstgemelde werk bij den Ingenieur van Opstall te Maastricht, en voor het laatstgemelde bij den Adspirant-ingenieur van Beusekom te Roermond.

's Gravenhage, 30 October 1860.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
S. VAN HEEMSTRA.

Provincie *Utrecht*.

AANBESTEDING.

Op Zaturdag, den 24sten November 1860, des namiddags ten 2 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in de provincie Utrecht, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 8ste district, en van den Directeur van 's Rijks Veeartsenijschool, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te Utrecht, worden Aanbesteed:

het onderhoud van, en het doen van eenige vernieuwingen aan de gebouwen van 's Rijks Veeartsenijschool te Utrecht, ingaande den 1sten Januarij 1861 en eindigende den 31sten December 1861.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het Bestek ligt ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Utrecht, te Utrecht, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende drie dagen vóór de Besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur, den Adspirant-ingenieur en den Opzigter C. F. van Teylingen, allen te Utrecht.

's Gravenhage, 29 October 1860.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
S. VAN HEEMSTRA.

Provincie *Overijssel*.

AANBESTEDING.

Op Vrijdag, den 23sten November 1860, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in de provincie Overijssel, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 4de district, aan het gebouw van het Provinciaal Bestuur te Zwolle, worden Aanbesteed:

het onderhouden van de verspreide Landsbruggen in de provincie Overijssel, van 1°. Januarij 1861 tot 31 December 1863.

Deze Aanbesteding geschiedt bij enkele inschrijving, zoo als Art. 9 van het Bestek bepaalt.

Het bestek ligt ter lezing aan het gebouw van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Overijssel te Zwolle, en op alle plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van 's Rijks Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Aanwijzing der werken geschiedt op Donderdag en Vrijdag de besteding voorafgaande, terwijl nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur te Zwolle, den Ingenieur te Deventer, den Adspirant-ingenieur P. Luke te Kampen, en bij de Opzigters G. Zandbult te Hengelo en G. Röttgen te Zwolle.

's Gravenhage, 25 October 1860.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
S. VAN HEEMSTRA.

Provincie *Groningen*.

AANBESTEDING.

Op Vrijdag, den 23sten November 1860, des voormiddags ten 11 ure zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in de provincie Groningen, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 1ste district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te Groningen worden Aanbesteed:

het onderhouden van de groote Rijkswegen in de provincie Groningen, van 1°. Januarij [illegible] tot den 31sten December 1863, in drie perceelen.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving.

Het Bestek ligt ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Groningen, te Groningen, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende acht dagen vóór de Besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat, en den Ingenieur de Bruyn Kops, te Groningen.

's Gravenhage, 10 October 1860.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
S. VAN HEEMSTRA.

MINISTERIE VAN FINANTIEN.

* De Minister van Staat en van Finantien, handelende ter verdere uitvoering van 's Konings besluit van 14 Julij 1859, n°. 61, waarbij magtiging werd verleend om van het verzoekschrift van *Jan van Leeuwen*, Scheepstimmermansknecht te Lekkerkerk, ten deze domicilie gekozen hebbende ten huize van den Heer *Jan Dekker Wilsonu*, Commissionair in effecten te Schoonhoven, aankondiging te doen, overeenkomstig het bepaalde bij Art. 3 der Wet van 30 Mei 1847 (*Staatsblad* n°. 26);

Brengt bij deze *voor de derde maal* ter kennis van het algemeen dat, naar luid van bovengemeld, naar eisch gestaafd verzoekschrift, des verzoekers woning in den laten avond van 26 April 1859 door brand is verwoest, en bij dien brand ook is verloren gegaan een certificaat Nationale Schuld, rentende 2½ per cent, groot f 1000, onder N°. 94178 uitgegeven door het Administratiekantoor van de Heeren *Kersich en Voombergh & Wed. W. Borski*, met de tijdens den brand onvervallen coupons, en dat voor dit verlies wordt verlangd tegemoetkoming op den voet der wet van 30 Mei 1847 (*Staatsblad* n°. 26); wordende mitsdien ieder die beweren mogt eenig met de inwilliging strijdig belang te hebben, opgeroepen om, op de wijze in art. 4 van die wet aangewezen, zijne regten te doen gelden.

's Gravenhage, den 12den November 1860.

De Minister voornoemd,
VAN HALL.

MINISTERIE VAN MARINE.

Directie *Willemsoord*.

AANBESTEDING.

Op Woensdag den 28sten November 1860, des middags ten 12 ure,

zal, door den Minister van Marine, aan het gebouw van het Departement van Marine te 's Gravenhage, worden Aanbesteed:

het afbreken en opruimen van de oude en het maken van eene nieuwe Zeedoksluis voor het maritime etablissement Willemsoord, met de leverantie van een gedeelte der daartoe noodige Bouwstoffen en van al de Arbeidsloonen.

Deze Aanbesteding geschiedt bij inschrijving en opbod, overeenkomstig Art. 29 van het Bestek, dat behalve aan voornoemd Departement en bij de Directien der Marine te Willemsoord, Amsterdam, Hellevoetsluis en Vlissingen, ook ter lezing ligt aan het Provinciaal Gouvernement van Noordholland, en verder op al de plaatsen waar de bestekken van Rijkswaterstaatswerken gewoonlijk ter lezing liggen.

Acht dagen voor de Aanbesteding wordt aanwijzing in loco gegeven, terwijl nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat J. G. van Gendt te Haarlem, en bij den Ingenieur J. Strootman te Nieuwediep.

Belanghebbenden worden opmerkzaam gemaakt op de bepaling in Art. 27 van het Bestek voorkomende, omtrent de bespoedigde voldoening der betalingstermijnen.

's Gravenhage, den 10den November 1860.

De Minister van Marine,
J. S. Lotsij.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat bij het *Houten baken* in het *Maassche zeegat*, op den *7den November jl.* een tweede licht is ontstoken en wel in de woning van den lichtwachter *Langendijen*, hetwelk van zonsondergang tot zonsopgang zal branden, en dient om met het reeds vroeger daargestelde licht bij het Houten baken, dat in een *rood schijnend licht* is veranderd, bij nacht de aldaar bestaande bank rond te varen.

Te dien einde moet men, uit zee komende, langs den vasten wal houden tot dat het *witte licht* achter de reddingskeet komt, als wanneer men, met den koers van O. t. N. en O. N. O., den uitstekenden dam bij het Houten baken vrijloopt.

Dien koers moet men houden tot dat het *witte licht* even ten westen van het *roode licht* komt. Alsdan houdt men die beide lichten zoo ver uiteen, tot de beide geleidelichten van *Brielle* eene handspaaklengte uit elkander zijn en men den top der bank bereikt heeft.

Opwerkende schepen moeten, wanneer het *witte licht* achter de reddingskeet komt, overstag gaan, en den Noordwal over de bank niet nader komen.

's Gravenhage, den 12den November 1860.

De Minister voornoemd,
J. S. Lotsij.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden de volgende bekendmaking der regering van *New South Wales*, als:

NIEUW ZUID WALES.

Oostkust van Australie. Lichttoren nabij Jervis' Baai.

Aan de kust van *Nieuw Zuid Wales* is een *witte steenen toren* gebouwd, op den voorgebergte, 2½ Engelsche zeemijl *ten Zuiden* van den zuidenlijken steilen oever der *Jervis baai* (*Bowen-eiland*) gelegen en 2 mijlen *ten Noorden* van de vooruitstekende punt, bekend als *Kaap St. George*, op welken toren sedert den *1sten October* een licht ontstoken is.

De toren is 61 Engelsche voeten hoog en het brandpunt des lichts 224 voeten boven gewoon hoog water en zigtbaar van *Noord 27° O.*, *door het Oosten tot Zuid* 0° 40′ *W.*

Het is ook zigtbaar 19° 52′ verder *westwaarts*, over een schuin afloopenden heuvel, *ten zuiden* van den lichttoren gelegen, doch alleenlijk wanneer men zich op eenen aanzienlijken afstand van denzelve bevindt.

Het licht is *catoptriek*, van de 3de grootte en *draaijend*, vertoonende, bij *tusschenpoozen van* 30 *seconden*, *beurtelings* een *rood*, *groen en wit licht*.

Het *witte* licht is bij helder weder van eene hoogte van 16 voet, op een afstand van 20 mijlen zigtbaar, terwijl het *groene* en *roode* licht op 16 mijlen afstand verdwijnt.

Het staat:

op 35° 9′ 15″ *Z.-breedte*, en
„ 150° 47′ 48″ *lengte Oost van Greenwich.*

Schepen, die uit het *Zuiden* komen, moeten dit licht *ten Zuiden* van den schuins afloopenden heuvel openhouden, in peiling *Noord* 20° 32′ *O.* Evenwel moet men zorg dragen bij het naderen der kaap *St. George* (eene lage, gevaarlijke rotsachtige punt, waarop de zee breekt), binnen een afstand van 3 mijlen of daaromtrent, het licht *niet* in peiling *Noordwaarts* van *Noord* 10° *W.* te brengen, dewijl, wanneer een schip nabij het land is, *Zuid-Westwaarts* van deze peiling het licht gedeeltelijk, zoo niet geheel verduisterd wordt; doch *Oostwaarts* houdende, zal het langzamerhand zich openen en met de peiling *Noord* 25° *W.* of *N. N. W.* ¼ *W.* kan men het veilig op 1 à 2 mijlen afstand passeren.

Schepen uit het *Zuiden* komende, moeten altijd trachten dit licht te maken, ook om niet te vervallen in de diepe *bogt ten Westen den Kaap*, genaamd *Wrak-baai* (*Wreck Bay*).

Schepen uit het *Noorden* komende, moeten dit licht open brengen van *Krokodillen-hoofd*, in peiling *Zuid* 27° *W.*, en kunnen, wanneer zij het in het gezigt houden, veilig *ten Zuiden* passeren, één à twee mijlen van land sturende.

Schepen, die de *Jervis-baai* aandoen, alwaar zij eene goede en veilige ankerplaats met alle winden aantreffen, moeten het licht achter het *noordelijk einde* van *Bowen-eiland* brengen, in peiling *Zuid* ½ *W.*

De kompasstreken op het miswijzend kompas. Afwijking 10° 15′ *Oost.*

's Gravenhage, den 2den November 1860.

De Minister voornoemd,
J. S. Lotsij.

MARINE.

Openbare Aanbesteding bij inschrijving aan 's Rijks Werf te Hellevoetsluis, op Woensdag den 28sten November 1860, des middags ten 12 ure, voor de daarstelling van Zeven IJzeren Overdekkingskappen over drie Stoomflottielje- en vier Verdedigingsvaartuigen, alsmede het maken van eene Kap over een Stoomflottillevaartuig, waartoe de ijzeren platen gedeeltelijk van wege de Marine zullen verstrekt worden; alles volgens teekening, bestek en voorwaarden, welke ter inzage en lezing liggen bij het Departement van Marine te 's Gravenhage, de Directien der Marine te Amsterdam en Vlissingen, het Kantoor van Aanneming te Rotterdam, bij den Hoofdingenieur van voormelde Werf, bij wien tevens van af heden alle verdere inlichtingen (in persoon, doch niet bij geschrifte), kunnen verkregen worden.

De Inschrijvingsbiljetten zullen behoorlijk gesloten, op zegel, met vermelding van de aannemingssom in schrijfletters en de namen der borgen, uiterlijk op bovengemelden dag en uur, ter Secretarie van 's Rijks Werf te Hellevoetsluis behooren ingeleverd te worden; wordende na dien tijd geene meer aangenomen.

Hellevoetsluis, den 10den November 1860.

De Directeur en Kommandant der Marine,
[illegible]

*** Op Dingsdag, den 27sten November 1860, des middags ten 12 ure, zal, ten Burele van den Ondergeteekende (Groote Staat, n°. 1837), worden Aanbesteed de leverantie ten behoeve der Garnizoens-bakkerij te Maastricht, van:

9 Last	Rhijn-tarwe,	wegende 76	Ned. ponden per mud minstens.
4 „	Zeeuwsche Tarwe,	„ 74	
5 „	Inlandsche of blanke Pruissische Rogge,	„ 72	

Het Merk der Monsters moet ook op den Omslag der Inschrijvingsbiljetten vermeld zijn; terwijl de Monsters eene voldoende hoeveelheid granen moeten bevatten, om deze met de Korenschaal te kunnen wegen.

De Voorwaarden zijn van heden in genoemd Bureau ter lezing, des morgens van 9 tot 12 ure.

Maastricht, den 12den November 1860.

De Onder-Intendant der 1ste klasse,
E. de Roy.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

*** Bij Vonnis van de Arrondissements-regtbank te Rotterdam, van den 7den November 1860, is verklaard dat er Regtsvermoeden van Overlijden sedert den 27sten Februarij 1846 bestaat van *Lambertus Kersteeg*, laatst gewoond hebbende te Rotterdam.

[Kosteloos.] F. Ruychaver, *Procureur.*

*** Bij Vonnis van de Arrondissements-regtbank te Rotterdam, van den 7den November 1860, is verklaard dat er Regtsvermoeden van Overlijden sedert den 21sten November 1847 bestaat van *Johannes Nicolaas Stelisse*, zich ook wel genoemd hebbende *Steenis*, laatst gewoond hebbende te Rotterdam.

[Kosteloos.] F. Ruychaver, *Procureur.*

*** Overeenkomstig Artikel 1082 van het Burgerlijk Wetboek, worden bij deze Opgeroepen de onbekende en bekende Schuldeischers in de onder het voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde Nalatenschap van den Heer *Jan Pauël Theodoruszoon*, in leven Genees-, Heel- en Verloskundige, Koopman en Winkelier, gewoond hebbende te Sommelsdijk, en aldaar op den 2den Julij 1860 overleden, om op Woensdag, 19 December 1860, des voormiddags ten elf ure, te verschijnen op den Doele te Sommelsdijk, ten einde de Rekening en Verantwoording van het beheer in gemelde Nalatenschap aan te hooren, hunne schuldvorderingen over te leggen en vervolgens, indien er geen verzet zal geschieden, uitdeeling te ontvangen, voor zoover de staat der Nalatenschap zal toelaten.

*** Bij Acte, op den 9den November 1860 voor den Notaris *Johannes Bervoets* en getuigen te 's Gravenhage verleden, is de tusschen de Heeren *Cornelis Johannes Vinju*, Meester Metaal- en Koodgieter, en *Gerrit Volkers*, Meester Smid en Slotenmaker, beiden wonende te 's Gravenhage, bij Acte, op den 12den Augustus 1852 ten overstaan van den Notaris *Johannes Willem van den Bergh* en getuigen in deze stad gepasseerd, onder de Firma *C. J. Vinju en Compagnie*, aangegane en te 's Gravenhage gevestigde Vennootschap van Koophandel, tot uitoefening voor gemeenschappelijke rekening der Grofsmederij en Slotenmakerij, met den 1sten November 1860 geheel Ontbonden, en de Heer *Volkers* met de liquidatie der Vennootschap belast.

*** De bekende en onbekende Schuldeischers in de onder het voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde Nalatenschappen van *Hermanus te Poel* en *Clasina Wessels*, gewoond hebbende en overleden te Wijk bij Duurstede, worden opgeroepen, om op Zaturdag den 17den November 1860, vóór den middag ten elf ure, te verschijnen ten Kantore van den Notaris *van Heyst*, te Wijk bij Duurstede, ten einde de Rekening en Verantwoording van het in die Nalatenschappen gevoerde beheer op te nemen, en, bijaldien geen verzet plaats heeft, voldoening hunner Schuldvorderingen te erlangen, voor zoo verre het bedrag dier Nalatenschappen toereikende zal zijn.

TELEGRAPHISCHE BEURSBERIGTEN.

Woensdag 14 November 1860.

Amsterdam.

	pCt.			
Nederl. Werkelijke Schuld	2½	62¾	62 9/16	62 13/16
Dito dito	3	75½		
Dito dito	4	97 9/16	97⅛	
Handel-maatschappij		129½	129⅝	
Spanje	1¼	40⅜	40 5/16	—
Binnenlandsche	3	47 11/16	—	—
Portugal, oude	3	44 1/16	—	—
Rusland, oude	5	101¾	—	—
Nieuwe	5	—	—	—
Hope	4	93¾	—	—
Stieglitz	4	77⅜	—	—
Dito, 5de serie	5	—	—	—
Dito, 6de serie	5	96 5/16	—	—
Leening 1860	4½	89¾	—	—
Oostenrijk, Metalliek	5	46⅜	46½	46⅝
Dito	2½	24 15/16	—	—
Zilveren	5	67⅛	—	—
Nationalen	5	53½	53⅝	53½

Londen, Consols	93	Antwerpen, Metalliek	55½
Spanje	—	Spanje	—
Parijs, Fr. rente	69.85	Weenen, Metalliek	66.30
Spanje	48¼	Wissel Londen	133.85